

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Digressio XIII. De eadem præstantia &c. (de turpitudine Luxuriæ) de
medijs Castitatis: quæ sunt memoria præsentia Dei; cogitationibus
facienda: fuga otij, & conversationis mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

DIGRESSIO XIII.

De præstantiâ, & medijs Castita-
tis, quæ sunt memoria Omnipresentiæ
Dei, resistentia velox, fuga otij, &
conversacionis mulierum.

THEOPHOBUS.

(I.)

TAmetsi in commendationem An-
gelicæ virtutis Castitatis sat præclâ-
ra meditati estis, facturû me tamen ope-
ræ pretium confido, si adhuc nonnulla
de ejus excellentia, & è contra de turpi-
tudine vitij luxuriæ producâ atq; ad hanc
detestandam, illam verò illibatim con-
servandâ per remedia è pluribus effica-
ciora & commodiora æquè Religiosum
hodie ac Sacerdotè cohorter. Ac in pri-
mis de ejusdem Castitatis ineffabili præ-
stantiâ ita differit exclamando S: E-
phr. O Castitas mater dilectionis, & Angelicæ 9. Ephr.
vire ratio! O Castitas, quæ Angelis similes sermo. de
reddis homines! O Castitas, quæ cor possiden- castit.
ti te latificas, animæque ad cælestia a- Castitatis
las ministras! O Castitas, quæ passio- elogia,
nes minuis, & animum à perturbationibus
liberas! O Castitas, quæ rosæ instar in me-
ntis animæ & corporis flores, universamque do-
mum odoris fragrantiam replet! O cælestis
casti-

V 2

Ex Ven.

Beda &

Mens. Be-

ned. 25.

Maj.

S. Aldhel-

mus l. de

lau. Vir-

gin.

Compara-

tio ex S.

Aldhelmo

Virginita-

tis, cum

cælibatu,

& conju-

gio.

castitas, quid de tua dicam dulcedinet
de tua incomparabili pulchritudine
ecquid de inæstimabili pretio? Illud
octavum sæculum ferventissimus vir-
nitatis cultor, & divinarum Scrip-
turarum eruditione mirandus Aldhel-
mus, familiæ Benedictinæ, è regio sang-
Occidentalium Saxonum Episcopus
de laudibus Virginitatis, Castitatis
scriptum reliquit: Cùm tres sint
in Ecclesia, Virginitas, Cælibatus
& Conjugium, ex Angelica revelati-
one didicimus, si meritorum ratio
benda est, has inter virtutes
dum esse ordinem, ut sit virginitas
primum, cælibatus argentum, conju-
gium aurum: virginitas pax, cælibatus
redemptio, conjugium captivitas: vir-
ginitas divitiæ, cælibatus mediocritas,
conjugium paupertas: virginitas
cælibatus lucerna, conjugium tenebræ,
virginitas Regina, cælibatus Domina,
conjugium Ancilla.

Alia ex S.

Martino de

virginit.

conjugio

& luxuriâ.

II. Sed & Divus Martinus Turonensis
suis aliquando videns pratum, cap-
unam partem boves depaverant, secun-
dam porci iussoderant, tertiam illam
quæ diversis floribus vernabat, in
stilitatis elogium dixit: prima pars
ciem gerit conjugij, quæ à pecore
pasta, etsi non penitus gratiam

herbarum, nullam tamen florum retinet dignitatē. Secunda, quam porci suffoderunt, fornicationis fœdam imaginem repræsentat. Tertia, quæ nullam sensit injuriam, gloriam virginitatis ostendit. Est autem in duplicis statûs hominibus, etiam in duplici differentia hæc cœlica castitas. Altera quidem in abscondito, & altera in publico; una sub testo & una sub dio; prima quasi lux sub modio, secunda quasi supra candelabrum, seu dicas, unam esse liliam horti conclusi, alteram florem campi. Illa est castitas Religiosorum in claustro; hæc Sacerdotum in sæculo custoditu difficilior, eò quòd pateat & proster plurium oculis ad intuendum; plurium naribus ad odorandum, plurium digitis ad tangendum, & obvia manibus ad decerpendum. At neque Religiosus per hoc nimium sibi fidat, nec diffidat Sacerdos; quia & Princeps hujus mundi potest eijci foras; & callidus hostis etiam fortis arma domum occupare, & diripere spolia.

III. Econtra verò de luxuriæ fœditate in genere, & quàm maximè in particulari personas Deo sacras inficiente satis excogitari, vel dici nunquam potest. Etenim non est fel, aut absynthium

V 3

thium

Comparatio castitatis claustralis cum sæculari.

Luxuriæ
turpitude

thium amarius, non aconitum
virulentius, non toxicum penetrabilius,
non pestis incurabilior, non canceribus
edacior, non impetigo purior,
non mordacior scabies, non ulcus
ruptius; non est foetentior cloaca
porcus sordidior, non hircus malicio-
tior, non venenosior basiliscus, et
nullus formidabilior; non violentior
ignis, non malum in orbe latius,
insatiabilior infernus, quam luxuria.

Propter
eam ex ad-
ultis pauci
salvantur.
Apud Cor-
nel. à Lap.
in c. 7. Ec-
cli.

bes per incuriam irrepens, per neg-
tiam succrescens, per moram pro-
cens, per actus frequentatos roboratur,
per consuetudinem membris in-
carni infermentata, incorporata ve-
ribus, & imis ossium medullis in-
cata: omnia tam in Micro-
Megalo-Cosmo contaminans, peccata
consumens, depascens, exterminans
condemnans. Vnde S. Remigius
mensis Archiepiscopus non dubitavit
tam formidabilem proferre sententiam
Demptis parvulis, ex adultis propter
vitium pauci salvantur.

IV. Quam ergo in consecra-
to personis infinite turpius, gravius,
dolosius atque detestabilius erit hoc
ritium? Si sanctum, ac in paracleti
rerum Conditore institutum, & a
Salvatore sanctificatum conjugium

interdictum est: si licitus alioquin il-
 lius usus, in templo tamen veritus, si fe-
 minis, aut sanguinis in Ecclesijs facta ef-
 fusio, illas profanat & polluit, quid fa-
 ciet hæc abominatio desolationis re-
 perta in loco sancto, videlicet in cor-
 de Religiosi, vel Sacerdotis vivo templo
 Spiritus Sancti? qui per elevationem
 sacrum Christi Corpus & Sanguinem at-
 tollit in Missâ, ut adorentur ab alijs,
 ille verò per actus luxuriæ ea projicit
 ad pedes, ut conculcet: qui de mane
 reficitur ad mensam Angelorum, & de
 nocte luxuriando cœnat ad mensam
 dæmoniorum. An ergò mirum, si ex-
 emplis terribilibus constet, Sacerdoti
 carnali ad sacrum Altare celebraturo,
 ex erumpente subito igne de ipso Al-
 tari, manus usque ad cubitos ambustas
 esse; alteri verò Missam facienti, illi-
 cò os, nasum, mentum, & linguam
 computruisse.

Horrendū
 scelus luxu-
 riæ in per-
 sonis Sa-
 cris.

Cælestis
 vindicta
 contra ta-
 les.
 Magn.
 spec. Ex-
 empl. verb.
 Missa.

V. Sed jam ad expugnanda & re-
 stinguenda lasciviæ fomenta, & casti-
 tatem juratam illibatè servandam re-
 media investigemus. Primum est timor
 Dei, respectusque suæ omnipræsentia, de qua S. Pater Benedictus monet: In
 omni loco Deum se respicere pro certo scire:
 estimare, se de cælis à Deo semper respici
 omni horâ, & facta sua in omni loco; ab a-

Castitatis
 tuendæ re-
 media.

Viva ima-
 ginatio
 præsentia
 Dei.
 Regul. c.
 4. inst. 49.

V 4 spectu

ε. 7. gra. 1. spectu divinitatis videri, & ab Angelis

1b. horā renunciari: in desiderijs carnis Deo
bi credere semper esse presentem.

In Prolog. Reg. dire. Communi planē SS. Patres
culo, viva omnipræsentiæ Dei in

natio fortissimum concupiscentiæ
nalis frænum est. Dic enim, oblat

quis vel solis cogitationibus ve
(ut de gravioribus illicitis actibus

am) inhærere, non erubesceret, nec
ijsdem vel delectari, vel consenti

vel unicum virum honoratum, &
giosum, & gravem talis cogitationis

spectorem haberet, aut suæ impu
tiæ testem. Quotō igitur magis op

*S. Greg. 1.
2. Mor. c.
12.* ter Religiosum, aut Clericum vocat
stitatis obstructum ab omni voluntate

corporis inquinamento se continet
oculis omnipræsentiæ Dei, qui non

lūm, ut testis oculatus, & scrutans
da, sed etiam ut districtus Iudex

nibus cogitatis, & factis est intimus
sens, ac intra omnia, extra omnia

pra omnia, & infra omnia manet
lum regens, deorsum continens, &

tra circumdans, interius penetrans.

*Dan. c. 13.
v. 23.* VI. Potuit ergo illa castissima Sa
lanna eligere, citius probrosissimam

mortem oppetere, quàm peccare, &
motis licet arbitris, IN CONSPECTU

DOMINI; potuit illa profligatissimæ
 vitæ mulier Thais Alexandrina ab im-
 pudico opere per S. Paphnutium; & al-
 tera prostituti pudoris fœmina per B.
 Ephrem à flagranti facinoris desiderio
 arceri, & converti ad frugem, ex solo
 hoc pronunciato: **DEVS OMNIA**
VIDET, à Sanctis illis istarum auri-
 bus inculcato; quis dubitet, personam
 Deo sacram, atque diligentem posse
 custodire se omni horâ à peccatis, & vitijs
 cogitationum, oculorum, ac manuum? posse
 Castitatem amare: & immunda carnis de-
 sideria non perficere, si iisdem pulsata,
 sibi dicat: **DEVS OMNIA**
VIDET; videt purissima, & imma-
 culatissima Dei Mater; videt Angelus
 Custos; videt purissimorum spirituum,
 & Sanctorum cohors? Ergò, ergò, de-
 sideria carnis amputare **FESTINA**.
 VII. Hoc porrò efficacissimum in-
 violatæ Castitatis præsidium iuvabitur
 ab altero; nimirum ut sollicitus sit circa
 cogitationes suas perversas semper utilis Fra-
 ter, & Clericus, respuendo, quod im-
 mundum, & suscipiendo, quod castum
 est, atque sanctum. Sicut enim mo-
 lendina nullatenus cessare possunt ab o-
 pere suo aquarum impulsibus circumam-
 bta; in ejus autem situm est potestate,
 qui præest, an triticum malit, aut hor-
 deum

Illius ima-
 ginat. effi-
 cacia ex-
 emplis o-
 stenditur.

Regul. 6.
 7. gra. 1.

c. 4. instr.
 64. & 50.

Cap. 7.
 Gra. 1.

loc. cit.

Expulsio
 subita pri-
 mæ cogitat.
 inhonestæ.

deum, loliúmve comminui, ita
 humana undique ingruentibus tentat
 num torrentibus acta, vacua que
 cogitationum æstibus esse non pot
 quales verò admittere, quales res
 debeat, sollicità providebit indol
 Nam quia mors secus introitum delict
 nis est posita, idcirco propulsanda est
 ne mora omnis, vel minima oblat
 cogitatio, & mens sanctioribus in
 enda; quod aliud non est, quam pa
 los cogitatus allidere ad petram,
 est Christus. Memineritis, que
 rius in Digressione octavâ circa
 etum minimorum dicta sunt de
 nariâ strage innumerabilium homin
 per solas & unicas acuum veneno
 etarum infixas membris & corpor
 puncturas. Quid acu minus? quid
 eturâ levius? Ita dico, quid sub
 mã aliquâ cogitatione castitati
 riâ, vel incauto fœmineæ venustat
 spectu tenuius? Attramen & iste
 la, quantumvis minimæ acicula,
 mortifero veneno illitæ, à mem
 punt in venas, & membra, membra
 rerum visarum, seu delectabilium
 cupant, moyent phantasiam, moer
 causant, & ardores, inferiorem
 portionem ad appetitum apparentem

Regul.
 loc. cit.

Damna in-
 valescentis
 talis primæ
 cogitat.

ni delectabilis inflammant, superiorem
dein tacitâ violentiâ trahunt in pericu-
lum, fortissiméque tandem alliciunt,
atque impellunt voluntatem ad con-
sensum, & actus illicitos, quibus infici-
tur, & contaminatur corpus; anima
verò in momento ex Dei sponsa fit te-
rerrimum diaboli prostibulum. Quam-
obrem beatus est miles Christi spiritua-
lis, qui semper in timore Domini vi-
gilat, & omnes inordinatos motus car-
nis statim à principio refrænât. *Veram
enim castitatem illâsam custodire non suffi-
cit, quisquis eum immundis cogitationibus
quasi deliberans ludit.*

*Trith. de
vera ca-
stit. hom.
21.*

VIII. Subsequitur tertium Casti-
tatis adjumentum; Otij nimirum fuga,
& ex eo consequentis otiosæ, & ni-
miæ circumvagationis, atque ad trivialia
plebeorum consortia frequentationis.
Commune laicorum proverbium est; vi-
tam Sacerdotum jucundissimam esse,
quod amplius beneficij sui redditus merè
cantando, vel deambulando, otandó-
que lucrentur. O insensatæ linguæ!
quid dicitis? Ô inconsideratum, & lon-
gè miseriores Ecclesiasticum! qui hæc
credit, atque credendo, & sequendo
in aternæ perditionis barathrum sese
præcipitat. **AUSCULTA VIR DEI:** nón-
ne propter officium datum est tibi be-
nefi-

Parochi ti
culi & offi-
cia.

neficium? Quodnam verò est Sacra-
tis (maximè Curatoris animarum)
ficium? Nónne Regis Regum esse
carium, divinæ Majestatis Minis-
cum potestate Legati à latere Nun-
legis ipsius promulgatorem, an-
rum S. Scripturæ interpretem, re-
in terris gerendarum plenipoten-
rium, mediatorem, & sequestrum Do-
inter & homines, mysteriorum
dispensatorem, rectorem immortalium
animarum, Domini gregis pastorem,
Ecclesiæ sanctæ custodem, specula-
rem domûs Israël, & vineæ Domini
baath cultorem? Quàm igitur
piabilis culpæ, quantæ in supremo
um Principem injuriæ, quàmque de-
nabilis negligentia, in gravissimis
commisissis negotijs deesse à debita
râ, soliciudine, studio, vigilantia, la-
re; verbum divinum assidue præca-
di; tribulatos, ac viduas consolari,
pauperes sublevandi: visitandi infirmos,
administrandi sacramenta, reducere
errantes, arguendi, obsecrandi, & in-
crepandi peccatores, & quovis
possibili modo innumeras Deo anima-
lucranda, illiusque promovendi hono-
rem & gloriam? Hoc nempe est Sa-
dotis officium, hoc illius esse debet
quotidianum exercitium; non curare

Gravis cul-
pa negle-
ctus.

vel (uti in superioribus jam monui, & tunc iterum omnes præsertim Curam animarum habentes, per æternam animæ salutem precor) ne velint totis pœnè diebus & medijs noctibus, artificum, aut mercatorum officinas, tabernas, atria, compita, vias, domos suspectas, pontes, vineas, diversoria, vel hospitia vagari, deambulare, discurrere, tempus terere, colludere, commessari, seu compotare, (quod utinam nullo- rum, vel paucissimorum duntaxat Sa- cerdotum, vel Parochorum esset.)

Et otiosæ
vagationis!

IX. Expendant (per vilcera Chri- sti eos rogo) quàm innumera Gregis ipso- rum gratiâ Dominus fecerit. Annon po- tuerit sanguinem pro eo suderit, ipsi verò re- quem querant, & otium? Dicant ama- bô, si stillantem è latere Christi san- guinem collegissent, illumque in vitreo vase repositum circumportare in pericu- losissimis locis, & tempestatum pro- cellis oporteret, eâ quidem severissimâ cautione, & lege, ut si per incuriam sua- illius divini liquoris vel unica gutta peri- ret, æternæ maledictionis rei esse de- berent; quid animi habituri essent in tanto discrimine? num talem thesaurum circumferre, ac custodire pro ludibrio, vocatione, vel otio reputarent? annon
anxij

S. Chryf.
hom. 29.
in Epist.
ad Rom.

Sanguis
Christi in
ampullâ vi-
treâ quâ cu-
râ portan-
dus?

anxij omni die, loco, periculo, le-
tissimam adhiberent cautelam, cu-
diam, ac vigilantiam? Atqui sciam
tutelam se id accepisse servandum
quidem in vasis fictilibus, pro quo
genitus Dei, non tantummodo sin-

Sic animæ
curandæ,

nem suum semel profudit, (an-
nempe immortales) sed etiamnum
ratus esset pro earum singulis rursus
ginta trium annorum labores, febres
& algores (si opus foret) cum cruce-
simâ morte subire. Et isti improvi-
stores requiem affectent? otia querunt
aut, quod dicitur, in utramque
dormitent? Dolendum esse, an-
ctor Oper. imperf. Multos esse Sacer-

In Matth.
hom. 43.
3. Reg. 20.
39.

& paucos Sacerdotes: multos nomine,
cos opere; multos stipendiarios; paucos
operarios, multis dictum esse: *Custodite
rum istum (gregem commissum) quod si
sus fuerit, erit anima tua pro anima illius*

Pro quibus
reddenda
ratio.

multos autem, à suomet grege pasto-
hilominus illud Caini replicare, si in
verbis, suo saltem torpore, otio &
gligentia: *Nunquid custos fratris mei sum?*

Gen. 4. 9.

Deplorat idiplum Divus Gregorius
verbis: *Messis quidem multa, operarii
pauci. Ecce mundus Sacerdotibus plenus
sed tamen in messe Dei rarus invenitur
rator; quia officium quidem Sacerdotale
cipimus, sed opus officij non implemus.*

Greg. hom.
27.

sed tamen in messe Dei rarus invenitur
rator; quia officium quidem Sacerdotale
cipimus, sed opus officij non implemus.

X. PHILOTH. Dic, age THEOPHOBE. Quid Sacerdoti Curato, vel non Curato post omnia divina ritè expleta, ne otiosus sit, toto reliquo diei & longarum noctium tempore agendum; nunquid aucupio, vel venationi se dedit? Nunquid assiduè simul deambulando colloquantur? an non liceat, ad hominum consortia domo exire & exelle recreationis, fallendique temporis gratiâ?

THEOPH. Neque honestæ, & Clericum condecetes prohibentur occupationes, neque animi relaxationes. At aucupia, vel venationes sectari, Sac. Concil. Aquileiense primum Clericis inhibuit: Indignum existimans clericali modestiâ, qui paulò ante Breviarium manibus trahabat, publicè accipitrem deferre (vel Scelopetum) quique cum Angelis laudes Deo perolvebat, eum inter canum latratus versari. Esau venator erat, quoniam peccator erat. Et penitus non invenimus in Scripturis sanctis sanctum aliquem Venatorem, inquit Purpuratus Eccles. Doctor, Piscatores quidem sanctos novimus, at Salvator noster potiùs voluit, eos esse hominum, quàm piscium piscatores.

XI. Illud verò penitus improbat melleus Archiepiscopus, Sacerdotes nihil suam dignitatem, authoritatem & Maj-

Venatio-
num gene-
ra Clericis
prohibita.

Concil. 22
Aquil. de
Vit. honeste
Cleric.

S. Hieron
in P. 1. al.
2º.

*3. Ambr.
Epist. 6.
ad Ireni.*

Valde indecens, Sacerdotem plebeis commisceri.

De hoc ipso redarguitur a sene juvenis Monachus.

*Ex Prato
spirit.
Sophr. c.
194.*

Majestatem prostituere per plebeculas rusticorum, aut aliorum laicorum mias conversationes. Quomodo enim potest observari à populo, qui nihil secretum à populo, nihil dissimulatum in te miratur? Quid enim in te miratur sua in te recognoscat; si nihil aspiciat, quod ultra se inveniat; si se erubescit, in te etiam offendit? Et sobriam à turbis gravitatem (pergitur) riam vitam, singulare pondus dignitatem vendicat dignitas Sacerdotalis; & inconueniens, lapides Sanctuarij dignitatem esse in capite omnium platearum indecorum, quàm periculosum, de caetera, Apostolice, atque divinæ civitatis virum, inter scurras, lixas, rabulorum (velut inter cacabos & ollas) et turpissimum procaces, obscenos, & discursus, medium confidentem, & dudentem inveniri? Qua de causa simâ reprehensione corripuit olim Anachoreta juvenem Monachum in publicam Alexandriae tabernam ingressum his verbis, cuius quoque Sacerdotum tandis: Nescis Frater, quod Angelus stes habitum? Interim tu tabernam ingressus des, ubi multa audis, quæ nec decet audire, multa cernis, quæ nec cernere licet: Ibi inter viros ac mulieres. Obsecro te in isto, mi Frater, desine his in locis commorari.

7i. &c. cum vero juvenis indignater re-
 spondisset: Vade senex viam tuam, Deus non
 querit, nisi cor mundum, & purum: subjun-
 xit: O Domine Deus! tibi laus, & gloria; ecce
 quinquaginta annis in solitudine dego, & cor
 mundum non habeo; hic vero juvenis in lo-
 cis dissolutis frequenter agens cor purum, &
 mundum illibate conservat. En oppidò be-
 nè perstrictam incauti juvenis præ-
 sumptionem. Quòd si dein occupatio-
 nis Clerico competentis, & utilissimi
 impendij temporis modum desideras,
 accipe congruentissimum a duobus sa-
 cris Doctoribus traditum. Ecce non, di-
 cit primus, illa tempora, quibus ab Ecclesia
 vacas, lectioni impendas? cur non Chri-
 stum revisas? Christum alloquaris? Illum
 alloquimur; cum oramus; illum audimus,
 cum divina legimus oracula: Quid nobis cum
 alienis domibus? Alter: Divinas Scriptu-
 ras sapius lege, imò nunquam de manibus
 tuis sacra lecto deponatur; disce, quod do-
 ceas, ut possis exhortari in doctrina sana.
 His tempus falle, ne cum irreparabili
 damno salutis fallaris a tempore.

S. Ambr.
 l. 1. Offic.
 c. 20.
 Occupa-
 tiones Sa-
 cerdotum
 sunt Sacrae
 lectiones.

S. Hieron.
 ep. 2. ad
 Nepotian.

S. Ephr.
 contra im-
 prob. mu-
 lier.
 Frocaxis
 mulieris
 malitia,

XII. Ultimum mali caput, est Hy-
 dre: Mulier videlicet laqueus comptus, &
 splendida facie, collo excelsa, oculis annuens,
 genis arridens, lingua dulciter canens, voce
 decipiens, sermone pelliciens, veste trahens,
 pedibus ludens, formâ placens, corpore ad
 X forni-

fornicationem illiciens, factisq; occidit
 incautos Sacerdotes. O mulier magister
 malum! & quidem pro domus
 ministracione Sacerdotibus necessaria
 quis malitiam tuam sufficienter
 ploret, sive describat? quale sis
 dum tuâ contubernalitate tibi
 liberratis audaciam, & audacia
 tatem: dum sub famulandi
 nunc lacertos denudas, nunc
 detegis colla, nunc blanditias
 nunc cum vestimentis, Sacerdotis
 que verecundiâ herum tuum
 nunc in conclave nocturnum vel
 vel admitteris, etiam ad madentis
 se vino Sacerdotis lectum appropin
 re non erubescens. O Carole,
 cur non rediivus tale
 diaboli ad labefactandam Sacerdotis
 ritatem ingressum expellis,
 dam in juventute tua generose
 O Bernarde! non denuo clamabis
TRONES, LATRONES?
 gelice Doctor! eccur stygiam istam
 gâram, hoc noctium phantasma,
 spectra, has furias nocturnas,
 so titione expellis, Sacerdotis
 tuo candido puritatis balteo
 atque præmunis à negotio per
 lante in tenebris?

Cypr. lib.
 de singu-
 lar.
 Cleric.

A SS. pro-
 pulata.

XIII. PHILOTH. Ignosce, quod

interrumpam. Ego, inquiet aliquis Dei
 Minister, non nisi mulierum consanguinearum,
 aut alioquin sobriarum, honestarum;
 pudicarum, & spiritualium contubernio,
 famulatu, seu familiaritate utor, proinde periculum nullum
 est; sum extra teli Cupidinei jactum, &
 extra occasionem proximam, etsi autem
 familiaritas videretur esse occasio
 quaedam remota, tanto magis habeo,
 quod certem, quod vincam, hostem
 me captivando triumphem; Cum enim
 per Dei gratiam obarmatus, praemunitus,
 & fortis; Sufficit mihi conscientia mea,
 S. Hier. ubi Deum Iudicem, qui vitae meae testis
 est. Potuit olim Simplicius Episcopus
 cum conjugē suā iisdem in aedibus, eodemque
 in cubiculo cohabitans, velut cum amore
 intemeratam servare castitatem, prunis
 ardentibus ab utroque in manibus illaese,
 toto spectante populo, perorantem
 gertatis & retentis comprobantem,
 cur non possim & ego, cum amica, vel
 famulā conclavi & mensa à me remota
 longè remotiorem illaeso pede transire
 callem?

S. Hier. ep. 47.
 S. Simplicij Ep. cum conjugē cohabitantis castitas.

MONOPH. Non ita semper proxima ardet
 Vcalegon, etiamsi quis familiaritate
 utatur cum foeminâ, praesertim si
 ipsam benè moratam, modestam

S. Vincent.
Ferrar. so-
licitatus à
fœmina,
sed illæsus.

verecundam, & totam devotio-
spiritualitati addictam, siquidem
Ordinis Prædicatorum splendore
centius Ferrerius potuit etiam
positus, non comburi: nam cum
tiæ in Hispania quædam nobilitatis
gis ac venustate, quam honestatis
signas fœmina morbo simulato
quali pro confessione ad se acco-
præsentem, impudentissimè de-
ad detestabile facinus sollicitas
lumniam ipsi attentatæ oppo-
structura, ni consentiret, illo
lapso, nefarius dæmon impudicam
cò dirissimè exagritavit, à nemine
pellendus, nisi à Sancto prædicatorum
qui, uti ipse contestabatur in
hospes, in igne positus comburi non potuit
de ad stipulor dictis PHILOTHEI
tati periculum non subesse apud
& spiritualem fœminam, si ab
prostituti pudoris lenam.

Famula im-
proba, sum-
mum Sacer-
dotis infor-
tunium.

XIV. THEOPH. Quemadmodum
ex imis animi medullis comparatur
cunque Sacerdoti, cui fors in-
lam, superbam, clamoriam, pro-
bibulam, & ebriosam (quodque
libiliter semper conjunctum est)
recundam, audacem, effrontem
impudicam, servam (imò magis
nam) in ædes conduxit, ita ex

cordis affectu illi congratulor, qui vel
 spectata frugalitatis, sobrietatis, pudici-
 tate, atque integritatis (raram avem in
 terris) Oeconomam nactus est; vel tan-
 tam etiam in proximâ malâ occasione
 securitatem assecutus, quantam nec Di-
 vus Hieronymus in sylvis & antris, ex
 deformibus horrido sacco membris, in
 squallida cute, in exsucco corpore, &
 præmortua carne obtinuisse fatetur, quin
 etiamnum illicitis mens desiderijs astuaret,
 atque libidinum ebullirent incendia: Verum
 tamen attende; quàm lubrica spes est illa,
 quæ inter peccati fomenta salvari se sperat:
 impossibile est liberatio, flammis circumdari,
 & non ardere. Nunquid enim, si illam pu-
 dicam, & te fortem, imò ferrum, ac
 ferreum esse periculosè præsumis, illa
 magnes non est, ut attrahat? Tu stu-
 pa non es, & fœmina flamma, ut ac-
 cendat? tu sal non es, & mulier aqua,
 ut dissolvaris, si ferro magnes, flamma
 stupæ, & sal aquæ jungantur? *Quantos*
 (Cypriano teste) *Leones domuit una mu-*
lieris infirmitas delicata? quæ, licet sit
nila & misera, de magnis efficit prædam. Cer-
te us sanctior Davide, nec Samsonè fortior,
nec Salomone potes esse sapientior: hi ta-
 men Cedri libani, & plures altissimæ
 contemplationis homines ex fœmina-
 rum consortio corruere.

XV.

S. Hieron.
 in asperâ
 solitud. ten-
 ratus.

Idem in
 reg. mon.
 S. Cypri-
 an. loc.
 cit.

S. Cypri. de
 singular.
 Cleric.

Exempla
 ruinar. ex
 consortio
 mulierum.

XV. ESTO PHILOTHEE, si
 foemina propinqua, sint sanguine
 sta, nunquid propterea interens
 abesse periculum? aut illam
 columnam Augustinum, sive
 lud æque candidissimum ac frag
 mum Societatis Iesu lilium Al
 Gonzagam trepidasse timore, ubi
 erat timor? dum ille etiam
 sororis, & fratris sui filia contub
 vitavit; ille verò multo tempo
 la Regis Hispaniæ conversatus, in
 dianis Reginam videndi occasio
 nunquam in facie conspexit; in
 cum propria suâ matre solus ac
 bitro stare, colloqui, aut versari
 nuit, mulierum idcirco inimicus
 appellatus. Sit præterea, ut
 sti, sit conscientia tua tibi suffi
 non ignorabis tamen illud
 quòd, licet castitas utut servari queat
 liebri consortio, raro tamen bonum
 retineri potest. Non illud Hieronymo
 minarum sexus reprehensibiles exhibet
 te cuncti in publico, te in agro rustico
 ac vinitores quotidie graviter lacerant
 contra depositum fides cum foemina
 riter habitare contendis. Demus etiam
 Monophile, quòd sint illa foemina
 tuales, devouilla & sanctula; nec

Sancti eti
 am proxi
 mas con
 sanguineas
 vitant.

Saltem ob
 periculum
 boni nomi
 nis.
 Concil. Ca
 merac. c.
 3. de Vir.
 & honest.
 Cleric.
 S. Hieron.
 ep. ad Oce
 an, apud
 concil. A
 quis gran

quia tales sunt, ideo minus cavendæ: quò
enim fuerint sanctiores, inquit Angelicus, ed
magis (ad sui amorem trahunt) & alliciunt,
& sub prætectu blandi sermonis immiscet se
viscus impÿssimæ libidinis: & dat rationem;
nam quamvis principium eorum videatur
esse purum, frequens tamen familiaritas do-
mesticum est periculum, delectabile detrimen-
tum, & malum occultum bono colore depictum.
Quamobrem expedit magis in hac lu-
bricâ materiâ plus benè timere, quàm
vel sibi, vel alijs multū periculosè & ma-
lè fidere. In hoc genere pugnæ non est
securior palma, quàm more Partho-
rum apprehendere fugam, si vis obtinere
victoriam. Quòd si quis è Clero hoc ma-
lo necessario pro familiæ ministerio ca-
rere non potest, illius saltem approxi-
mationem, blanditias, insinuationes,
tanquam Syrenum cantus refugiat, &
tale se præbeat castitatis exemplum, ut & ipse
& familia ejus semper ab omni permaneat
suspensione libera.

S. Tho. 2.
pusc. de
mod. con-
fir. & pur.
consc. art.
22.

Idem ibid.
Conversa-
tio etiam
cum devo-
tis scem.
periculosa
est.

S. August.
Castitatis
præsidium
fuga.

Ex constit.
S. Carol. c.
2. Reg. 7.

MEDITATIO XX.

De conditionibus, & gradibus con-
secrata Deo Castitatis.

Cavendum est malum desiderium, quia
mors secus introitum delectationis posita
est: Textus
Regul. c. 76
gr. 2.

✠ 4